

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG**Uwagi Stałej konferencji ds. konsultacji funduszy europejskich 2014-2020**

do projektu *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020*

L.p.	Przepis	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi
1.	6.5.1.	Należy dodać kategorię: „umów o wykonanie zadań lub czynności na podstawie umów cywilnoprawnych, wykonywanych bezpośrednio na rzecz osób niepełnosprawnych”	<p>Stosowanie zasady konkurencyjności w stosunku do osób wykonujących pracę na podstawie stosunku cywilnoprawnego uniemożliwi w wielu przypadkach wybór najlepszego personelu do wykonania określonych czynności.</p> <p>Taki wybór ma sens przy poszukiwaniu specjalistów do standardowych czynności – np. obsługa księgową czy nawet ewaluacja projektu.</p> <p>Niemożliwe jest zastosowanie takich procedur w poszukiwaniu np. specjalistów o do prowadzenia zajęć z osobami niepełnosprawnymi, szczególnie o specyficznych niepełnosprawnościach, jak np. autyzm. Nie wystarczy tu kryterium wykształcenia czy doświadczenia formalnego, często potrzebne są określone cechy psychofizyczne, sposób komunikacji, mowa ciała, co jest niemożliwe do oceny w trybie konkursowym.</p> <p>Wybór personelu do pracy z osobami niepełnosprawnymi przy zastosowaniu zasad konkurencyjności pozostaje w sprzeczności z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, która uznaje znaczenie dla osób niepełnosprawnych ich indywidualnej samodzielności i niezależności, w tym wolności dokonywania wyborów, oraz możliwość aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji w zakresie polityki i programów, w tym dotyczących ich bezpośrednio,</p> <p>Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych często zatrudniają specjalistów na podstawie umów zlecenia do wykonania jednorazowych lub doraźnych czynności, np., opieki na 5-dniowym wyjeździe rehabilitacyjnym i zawieranie w tym przypadku umów o pracę jest nieuzasadnione i nieekonomiczne.</p>
2.	6.16. 1 pkt. 1 i 3	Należy przewidzieć wyjątki od tej zasady. Kryterium określenia wyjątków mogłoby być	Zapis projektu uniemożliwia lub w stopniu znacznym utrudnia zaangażowanie w projekcie wysoko wykwalifikowanego

		<p>przedmiotowe i dotyczyć albo samego charakteru umowy; dotyczące umów cywilnoprawnych określonych jako incydentalne, nie mające charakteru stałego, albo podmiotowe i dotyczyć zadań wykonywanych na rzecz osób niepełnosprawnych, wymagających od osoby wykonującej zadanie szczególnych umiejętności lub predyspozycji.</p>	<p>personelu beneficjenta do np. prowadzenia specjalistycznych szkoleń, które nie mają charakteru stałego, albo opieki na kilkudniowym wyjeździe rehabilitacyjnym, czy prowadzenia zajęć np. w kilka sobót w roku.</p> <p>Nie można z drugiej strony zatrudnić do tego celu innych osób, które nie znają beneficjentów np. z autyzmem, nie mówiących, porozumiewających się tylko z jedną osobą.</p> <p>Włączenie wynagrodzeń z tytułu wykonania umów cywilnoprawnych dotyczących opieki nad osobami np. z autyzmem podczas jednego wyjazdu w ciągu roku w kwotę wynagrodzenia umowy o pracę wydaje się bezzasadne z punktu widzenia efektywnego gospodarowania środkami finansowymi. Podzielenie kwoty przypadającej na jednego opiekuna na obozie i dodanie jej do wynagrodzenia miesięcznego spowodowałoby nieuzasadnione naszym zdaniem podniesienie comiesięcznego wynagrodzenia dla osób, które wcale nie musiałyby w tym obozie uczestniczyć. Jakąż bowiem gwarancję ma organizacja, że osoba zatrudniona w projekcie, za rok czy dwa kiedy organizowany będzie obóz, będzie jeszcze pracownikiem. Byłoby to zasadne gdyby umowa cywilnoprawna miała charakter ciągły a nie jednorazowy. Co więcej, gdyby z jakichś przyczyn nie doszło do realizacji obozu to wynagrodzenie za obóz zawyżałoby bezzasadnie wynagrodzenie miesięczne kadry.</p>
3	6.16.3.i 16.6.2.	<p>Należy usunąć ten zapis albo zmodyfikować go tak, aby uznawał za kwalifikowalne koszty umów cywilnoprawnych na wykonanie zadań odmiennych od umów o pracę</p>	<p>Zapis projektu uniemożliwia lub w stopniu znacznym utrudnia zaangażowanie w projekcie wysoko wykwalifikowanego personelu beneficjenta do np. prowadzenia specjalistycznych szkoleń.</p> <p>Np. Lekarz zatrudniony w podmiocie leczniczym prowadzonym przez organizację nie mógłby wygłosić wykładu w ramach projektu.</p> <p>Jeżeli organizacja zatrudnia specjalistów o unikalnych umiejętnościach nie ma możliwości znalezienia poza swoimi pracownikami osób mogących zrealizować projekt.</p> <p>Taki zapis uniemożliwiłby również organizację działań o szczególnym. Przykład powołanego wyżej obozu dla osób z zaburzeniami kontaktu. Brak znajomości zachowań takich osób, np. osób z autyzmem, w tym brak umiejętności rozpoznania przesłanek sprzyjających eskalacji zaburzeń zachowania oraz nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych może doprowadzić do bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia</p>

			<p>osób z autyzmem, ich opiekunów, a także osób postronnych Na etapie pisania projektu nie można przewidzieć szeregu zadań, których potrzeba i charakter wynika z projektu, przypisanie ich określonym osobom i wpisanie ich do planowanych wynagrodzeń wyszczególnionych w projekcie. Zamieszczenie we wniosku wszystkich ewentualności będzie nieekonomiczne i wnioski wymagające wysokokwalifikowanej kadry zostaną odrzucone z powodu zbyt wysokich kosztów. W rezultacie, zamiast większej dbałości o wydatkowanie środków publicznych, będzie to prowadziło do pogarszania lub uniemożliwiania prawidłowej realizacji projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych.</p>
4	6.6 – Uprozczone metody rozliczania wydatków (pkt. 9)		<p>Informacja w zakresie możliwości <u>lub obowiązku</u> stosowania metod uproszczonych wynika z treści Wytycznych i/lub wytycznych programowych. Ta metoda uproszczona jest wygodna, ale stawki ryczałtowe są zazwyczaj niskie. Do tej pory Beneficjent mógł wybrać, czy rozlicza się ryczałtem, czy wg. realnie poniesionych kosztów. Wolelibyśmy nadal mieć możliwość, a nie obowiązek.</p>
5	6.7- Zakaz podwójnego finansowania (pkt 5 a)	Należy usunąć tekst w nawiasie.	<p>Wytyczne stanowią, że wkład własny można pokrywać z innych źródeł projektowych z zastrzeżeniem sytuacji, w której beneficjent jako wkład własny wnosi do projektu <u>wkład niepieniężny, który był wcześniej współfinansowany z dotacji krajowych lub środków unijnych</u> – taka sytuacja będzie uznana za podwójne finansowanie. Oznacza to np. że sala budynku 8 lat temu sfinansowana z dotacji nigdy nie będzie mogła być wykorzystana jako wkład niepieniężny do projektu.</p>
6	6.12.1 – pkt 3	Należy po zdaniach: „Środki trwałe, o których mowa w pkt1 lit. c, mogą stanowić wydatek kwalifikowalny wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu. Wartość rezydualna (księgową wartość likwidacyjną) środka trwałego po zakończeniu realizacji projektu nie stanowi wydatku kwalifikowalnego” dopisać zdanie, „chyba, że będą przeznaczone na ten sam cel, realizowany w działalności nie gospodarczej” .	<p>W przypadku projektów realizowanych jako wsparcie strukturalne lub tworzenie nowego ośrodka dla osób niepełnosprawnych w działalności statutowej, sprzęt nabywany jest najczęściej w celu wsparcia procesu rehabilitacji osób niepełnosprawnych i prawdopodobnie będzie on wykorzystywany w tym samym celu, po zakończeniu projektu.</p>

7	8.4 Koszty pośrednie w projektach finansowanych z EFS (punkt 1 g)	Należy zaliczyć działania informacyjno-promocyjne związane z realizacją projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych) do bezpośrednich kosztów realizacji projektu	Koszty informacji i promocji dot. projektu są w wielu projektach bezpośrednio związane z realizacją projektu i przyczyniają się do realizacji rezultatów. Tak jest np. w projektach na rzecz osób niepełnosprawnych, czy dotyczących zatrudnienia. Ograniczenia wysokości kosztów pośrednich utrudniają realizację projektu.
8	8.4 Koszty pośrednie w projektach finansowanych z EFS (punkt 1 a)	Należy zaliczyć koszty koordynatora lub kierownika projektu lub innej osoby mającej za zadanie koordynowanie lub zarządzanie projektem oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem do bezpośrednich kosztów realizacji projektu	Koordinator lub kierownik projektu wykonuje działania z zakresu bezpośredniej realizacji projektu, tak jak kierownik merytoryczny projektu, którego koszty zaliczone są do kosztów bezpośrednich. Tylko w wielkich projektach można podzielić te stanowiska; w większości projektów koordinator czy kierownik projektu wykonuje wszystkie czynności z zakresu merytorycznego kierownictwa projektem. Ograniczenia kosztów pośrednich uniemożliwiają zatrudnienie kierownika czy koordynatora z wynagrodzeniem adekwatnym do zakresu obowiązków, często mnożących się wskutek wciąż nowych wymogów Instytucji zarządzających projektami.
1.	6.2 5)	Należy zwiększyć próg wydatków, od którego beneficjenta nie będącego podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy Prawo Zamówień Publicznych obowiązuje zasada konkurencyjności co najmniej do wartości obowiązującej w perspektywie 2007-2020.	<p>Żalony w Wytycznych próg 20 tys. złotych jest stanowczo zbyt niski. Sprawi on, że znaczna część wydatków w projektach będzie ponoszona zgodnie z zasadą konkurencyjności. Wpłynie to negatywnie zarówno na proces zarządzania projektami, jak i na ich wartość. Nawet w stosunkowo niewielkich projektach konieczne będzie bowiem zatrudnianie specjalistów ds. konkurencyjności i specjalistów ds. rozliczeń.</p> <p>Tak niski próg wydatków, od którego beneficjenta nie będącego podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy PZP obowiązuje zasada konkurencyjności przyczyni się także do zwiększenia poziomu „biurokratyzacji” projektów, co będzie niekorzystne zarówno dla beneficjentów, jak i dla instytucji systemu wdrażania.</p> <p>Pragniemy jednocześnie zauważyć, że ustawa PZP określa próg wydatków, od którego ma zastosowanie na poziomie 30 000 euro. Różnica pomiędzy tą wartością i wartością założoną w Wytycznych jest zdecydowanie zbyt duża i nieuzasadniona.</p>

10	6.2 5)	Należy usunąć zapis „z zastrzeżeniem, że IŻ PO może określić w wytycznych programowych szczegółowe warunki i procedury potwierdzania przez beneficjenta, że wydatek został dokonany w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. IŻ PO może określić standard najczęściej finansowanych towarów i usług w ramach PO w wytycznych programowych albo w dokumentacji konkursowej albo w dokumentacji dotyczącej wyboru projektów w trybie pozakonkursowym”.	Umożliwienie IZ PO określania dodatkowych wytycznych w zakresie stosowania zasady konkurencyjności będzie generowało chaos, nieporozumienia a także możliwość różnej interpretacji. Pragniemy zauważyć, że problemy takie pojawiały się w perspektywie 2007-2013 właśnie wtedy, gdy zapisy czy to w wytycznych czy nawet w dokumentacji konkursowej uniemożliwiały jednoznaczną interpretację.
11	6.6	Należy doprecyzować opisy dotyczące uproszczonych metod rozliczania wydatków.	Zapisy odnoszące się do stawek jednostkowych oraz stawek i kwot ryczałtowych są niejasne i chaotyczne. Utrudnia to zrozumienie, kto i w jakich sytuacjach może stosować np. stawki jednostkowe. Niejasność zapisów może prowadzić do ich różnej interpretacji zarówno przez instytucje systemu wdrażania środków europejskich, jak i przez beneficjentów.
12	6.6.1 8)	Zapis „Za datę poniesienia wydatku rozliczanego ryczałtem uznaje się:” należy zmienić na „Za datę zakwalifikowania wydatku rozliczanego w sposób uproszczony uznaje się:”.	W podpunktach a), b) i c) punktu 6.6.1 8) wymieniane są stawki jednostkowe oraz stawki i kwoty ryczałtowe, które stanowią uproszczone metody rozliczania wydatków, a nie „wydatki rozliczane ryczałtem”. Dodatkowo, sformułowanie „poniesienia wydatku” wprowadza w błąd i powinno zostać zamienione na sformułowanie „zakwalifikowania wydatku”. Zgodnie z zapisem punktu 6.6.1 3) „Wydatki rozliczane w sposób uproszczony są traktowane jako wydatki poniesione”, a beneficjent powinien posiadać „dokumentację potwierdzającą wykonanie rezultatów, produktów i/lub działań [...] lub dokumentację potwierdzającą rozliczenie kosztów będących podstawą do wyliczenia

			stawek ryczałtowych”. Ze względu na fakt, że podstawą uznania wydatków za kwalifikowalne lub niekwalifikowalne jest, w świetle przytoczonego cytatu, osiągnięcie określonych rezultatów, a nie poniesienie wydatku, odnoszenie się do daty ponoszenia wydatku jest błędne.
13	6.6.1 8) a)	Zapis „w przypadku stawek jednostkowych – datę dokumentu (dokumentów) potwierdzającego faktyczne wykonanie stawki jednostkowej, określonego w umowie o dofinansowanie,” należy zmienić na „w przypadku stawek jednostkowych – datę dokumentu potwierdzającego faktyczne wykonanie zadania objętego stawką jednostkową”	Ze względu na fakt, że o kwalifikowalności wydatku decyduje osiągnięcie założonych rezultatów, produktów i/lub działań, a nie samo jego poniesienie, błędne jest mówienie o „faktycznym wykonaniu stawki jednostkowej”. Bardziej trafne jest więc w tym przypadku sformułowanie „faktyczne wykonanie zadania”.
14	6.6.1 8) b)	Zapis „w przypadku kwot ryczałtowych – datę dokumentu (dokumentów) potwierdzającego faktyczne wykonanie kwoty ryczałtowej, określonego w umowie o dofinansowanie,” należy zmienić na „w przypadku kwoty ryczałtowej – datę dokumentu potwierdzającego faktyczne wykonanie zadania objętego kwotą ryczałtową”	Jak wyżej.
15	6.6.1 8) c)	Zapis „w przypadku stawek ryczałtowych – datę dokumentu (dokumentów) potwierdzającego faktyczne wykonanie stawki ryczałtowej, określonego w umowie o dofinansowanie,” należy zmienić na „w przypadku stawki ryczałtowej – datę dokumentu potwierdzającego faktyczne wykonanie zadania objętego stawką ryczałtową”	Jak wyżej.
16	6.13 4)	Należy doprecyzować punkt 6.13 4)	Nie jest jasne, co należy rozumieć pod pojęciem „inne podatki i opłaty”. Niejasność ta może prowadzić do nieporozumień i różnych interpretacji zapisu zarówno przez instytucje systemu wdrażania środków europejskich, jak i przez beneficjentów programów. Jasna nie jest także część zapisu odnosząca się do kwalifikowalności „innych podatków i opłat”. Mogą one bowiem zostać poniesione bądź też nie. Wskazywanie, że kwalifikowalne będą „inne podatki i opłaty” „rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez beneficjenta” jest więc tożsame ze stwierdzeniem, że wszystkie „inne podatki i opłaty” będą kwalifikowalne.
17	8.2 2)	Zapis „Każdy uczestnik jest kwalifikowalny, o ile można uzyskać jego dane osobowe lub dane podmiotu niezbędne do określenia wspólnych	W perspektywie 2007-2013 beneficjenci zobowiązani byli do zbierania numerów PESEL uczestników projektu. Zastępowanie w nowej perspektywie numerów PESEL (będących numerami ewidencyjnymi

		wskaźników produktu, o których mowa w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia EFS, m.in. płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, NIP.” Należy zmienić na „Każdy uczestnik jest kwalifikowalny, o ile można uzyskać jego dane osobowe lub dane podmiotu niezbędne do określenia wspólnych wskaźników produktu, o których mowa w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia EFS, m.in. płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, PESEL.”	osób fizycznych) numerami NIP, będącymi numerami identyfikacji podatkowej nie wydaje się uzasadnione. Pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że od 01 września 2011 roku do posiadania numeru NIP zobowiązane są wyłącznie osoby prowadzące działalność gospodarczą.
18	8.3 8)	Należy przeformułować treść punktu oraz zrezygnować ze wskazywania we wniosku o dofinansowanie kluczowych osób zaangażowanych w realizację projektu.	Nie jest wyjaśnione, kto rozumiany jest pod pojęciem „kluczowe osoby zaangażowane w realizację projektu”. Bez względu jednak na rozumienie tego pojęcia, wskazywanie jakichkolwiek osób we wniosku o dofinansowanie jest nieuzasadnione. Wynika to m. in. z faktu, iż od momentu przygotowania wniosku do momentu podpisania umowy na realizację projektu mija zazwyczaj kilka miesięcy i w związku z tym nie jest możliwe zagwarantowanie, że osoba wskazana we wniosku będzie mogła zostać zatrudniona w projekcie (niemożliwe może być to np. z powodu zmiany pracy czy oddelegowania tej osoby do innych obowiązków). Dodatkowo weryfikacja przez IOK kompetencji personelu projektu na podstawie weryfikacji życiorysów może znacząco wydłużyć proces oceny wniosków o dofinansowanie. Konieczność wskazywania we wnioskach konkretnych osób może prowadzić także do omijania przez realizatorów projektu zasady efektywnego wydatkowania środków i przejrzystości zatrudniania. W związku z powyższymi uwagami sugerujemy, żeby oczekiwane kompetencje personelu zaangażowanego w realizację projektów zostały opisane w odpowiednich wytycznych. Wnioskodawcy we wnioskach o dofinansowanie opisywaliby wówczas wyłącznie kompetencje personelu, bez wskazywania konkretnych osób. Zgodność opisanych kompetencji z wytycznymi byłaby wówczas weryfikowana na etapie oceny projektów, a zgodność życiorysów z zapisami we wniosku byłaby podstawą do oceny kwalifikowalności wydatków na etapie realizacji projektów.
19	8.4.5)	Zapis „Koszty pośrednie rozliczane są ryczałtem, zgodnie z poniższymi wskaźnikami: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln zł łącznie, b) 20 % kosztów bezpośrednich – w	Propozycja zmiany zapisu jest podyktowana tym, że pomimo połączenia w nowej perspektywie kosztów zarządzania projektem z kosztami pośrednimi wskaźniki procentowe pozostawiono na poziomie kosztów zarządzania. Tymczasem w ramach określonych limitów wnioskodawcy będą musieli ponosić zarówno koszty zarządzania projektem, jak i np. koszty utrzymania powierzchni biurowych czy też

		<p>przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln do 2 mln włącznie,</p> <p>c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln do 5 mln włącznie,</p> <p>d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln”</p> <p>Należy zmienić na: „Koszty pośrednie rozliczane są ryczałtem, zgodnie z poniższymi wskaźnikami:</p> <p>a) 30% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 2 mln zł włącznie,</p> <p>b) 25 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln do 5 mln włącznie,</p> <p>c) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 5 mln do 10 mln włącznie,</p> <p>d) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 10 mln”</p>	<p>koszty działań informacyjno-promocyjnych. Racjonalne wydaje się więc podniesienie każdego wskaźnika o co najmniej 5% oraz podniesienie progowych wartości progowych projektów, w ramach których obowiązują poszczególne limity kosztów pośrednich.</p>
--	--	--	---